

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1000, ул. „Георг Вашингтон“ № 17, тел./факс 02 905 75 03

Изх. № *Ж-17-91*
Дата: *02.06.2017г.*

ДО
РЕНЕТА ТОДОРОВА СТОЯНОВА
УЛ. „Г. БАКАЛОВ“ № 17, ВХ. 7, ЕТ. 1, АП. 80
ГР. ВАРНА
Електронен адрес за кореспонденция:
rennie@softisbg.com

СТАНОВИЩЕ

Относно: Възражение с вх. № 2200/05.04.2017 г. (вх. рег. № КЖ-17-91/05.04.2017 г.) по описа на Инспектората към Висшия съдебен съвет (ИВСС)

В Инспектората към Висшия съдебен съвет под вх. № 2200/05.04.2017 г. (вх. рег. № КЖ-17-91/05.04.2017 г.) са постъпили „забележки“ от Ренета Тодорова Стоянова от гр. Варна, представляващи по същността си възражение против становище с изх. № Ж-17-91/23.02.2017 г. на инспектор Любка Кабзималска относно изпратено от Р. Стоянова електронно писмо до Районна прокуратура – Плевен (ПРП), до други институции и до ИВСС, заведено с вх. № 704/08.02.2017 г. (вх. рег. № Ж-17-91/08.02.2017 г.) по описа на Инспектората към ВСС.

Във възражението се твърди, че становището не дава отговори на поставените въпроси в посоченото по-горе писмо, съдържащо твърдения за допуснати нарушения по движението на досъдебно производство (ДП) № 2924/2013 г., пр. пр. № 3624/2013 г. по описа на ПРП. В подкрепа на изложеното в писмото, подателката му е заявила, че РП-Плевен повече от година не я е уведомявала за хода на досъдебното производство, че не знае за какво престъпление е образувано, има ли повдигнато обвинение и кой е наблюдаващия го прокурор. Посочила е също, че досъдебното производство е спряно с постановление от 03.01.2017 г. и е изразила опасения, че вероятно с това действие на наблюдаващия прокурор се цели изтичане на давността за търсене на наказателна отговорност „или поне – давностният срок от 5 години за т.нар. добросъвестно владение на откраднатите през 2013 г. земи“ на майка ѝ – „3 дка гори и 50 дка ниви“. Уточнила е, че постановленията на прокуратурата за прекратяване на досъдебното производство, са отменяни и делото е връщано на ПРП, като съдът е счел, че събраните доказателства са

достатъчни за търсене на наказателна отговорност на повече от едно лице. Наред с това, Р. Стоянова е изразила и собствената си оценка на събраните по време на разследването доказателства.

В депозираното на 05.04.2017 г. възражение подателката му повтаря твърденията си за несвоевременното ѝ уведомяване от страна на прокуратурата по отношение на движението на делото и заявява, че действително „не се налага прилагане на правомощията по чл. 54 и сл. от ЗСВ (препоръки, дисциплинарни наказания), но не защото всичко е наред, а защото се налага прилагане на чл. 288 от НК към наблюдаващите прокурори по ДП № 2924/2013 г. и административния ръководител на РП-Плевен, както и към други лица, в т.ч. самата Кабзималска“.

Моли за отговор по направените „забележки“.

След като се запозна с оплакванията, релевиращи във възражението, с писмото, имащо характер на сигнал, инициращ изготвянето на оспореното становище на инспектор Любка Кабзималска, с всички приложения към пр. с вх. рег. № КЖ-17-91/2017 г. по описа на Инспектората, включително и с молба от Ренета Стоянова за възобновяване на досъдебното производство по пр. пр. № 3624/2013 г. по описа на ПРП, подадена по електронните пощи на ПРП, Окръжна прокуратура-Плевен (ОП-Плевен), Апелативна прокуратура-Велико Търново (АП-ВТ), Върховна касационна прокуратура (ВКП), Висшия съдебен съвет, ИВСС и Европейската комисия в България, постъпила на електронната поща на Инспектората и заведена с вх. № 2501/13.04.2017 г. (вх. рег. № КЖ-17-91/13.04.2017 г.), и извърши допълнително проучване по реда на чл. 65, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Инспектората към Висшия съдебен съвети за дейността на администрацията и на експертите чрез направена справка в Унифицираната информационна система (УИС) на Прокуратурата на Република България и Централния уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове, главният инспектор установи:

Подателката на възражението е дъщеря на пострадалата от престъплението, за което е образувано ДП № 2924/2013 г., пр. пр. № 3624/2013 г. по описа на ПРП. Досъдебното производство било образувано с постановление от 20.12.2013 г. на Ивета Маркович – прокурор в ПРП „срещу неизвестен извършител затова, че на 18.03.2013 г. в гр. Плевен, чрез използване на документ с невярно съдържание – пълномощно с нотариална заверка № 2 на Кметство с. Гороцвет, обл. Разград от 12.02.2013 г. е получил без правно основание чуждо недвижимо имущество, като следва: имот № 071022 – 5 дка нива в местността „Лилов камък“ в землището на с. Ставревци, обл. Плевен; имот № 213001 – 48,800 дка нива в местността „Кожухаровата круша“ в землището на с. Ставревци, обл. Плевен; имот № 269020 – 0,920 дка нива в местността „Горни лозя“ в землището на с. Ставревци, обл. Плевен и имот № 353006 – 0,730 дка нива в местността „Мелницата“ в землището на с. Ставревци, обл. Плевен, всичките собствено на Йорданка Дикова Найденова от гр. Варна, с намерение да ги

присвои – престъпление по чл. 212, ал. 1 от НК“. Разследването било възложено следовател от Окръжен следствен отдел (ОСЛО) при Окръжна прокуратура-Плевен (ПОП).

След извършване на редица процесуално-следствени действия (разпити на свидетели, очни ставки, разкриване на банкова тайна, както и събиране и проверка на писмени доказателства), с постановление от 30.10.2014 г. наблюдаващият прокурор Ивета Маркович прекратила наказателното производство. С определение от 13.11.2014 г. по ЧНД № 3142/2014 г. по описа на РС-Плевен постановлението за прекратяване на ПРП било отменено. В определението си съдът уточнил, че „постановлението е издадено при неясна фактическа обстановка и въздържане от изчерпване на всички възможни доказателствени източници“.

След проведено допълнително разследване с постановление от 27.07.2015 г. наблюдаващият прокурор Ивета Маркович отново прекратила досъдебното производство. С определение от 01.02.2016 г. по ЧНД № 206/2016 г. по описа на РС-Плевен постановлението на ПРП било отменено. В акта си Плевенският районен съд посочил, че намира събраните в хода на досъдебното производство факти „за достатъчни за търсене на наказателна отговорност на повече от едно лице“. Определението на ПРС било потвърдено с определение по ВЧНД № 160/2016 г. на ОС-Плевен.

С постановление от 14.03.2016 г. наблюдаващият прокурор Ивета Маркович се отвела от ръководството и надзора на ДП № 2924/2013 г., пр. пр. № 3624/2013 г. по описа на ПРП, след връщане на материалите по досъдебното производство. На 25.04.2016 г. за осъществяващо ръководство и надзор върху досъдебното производство прокурор била определена Цонка Кичева. С постановление от 01.06.2016 г. последната дала указания за провеждане на допълнителни процесуално-следствени действия. На 22.06.2016 г. следовател Иван Димитров се отвел от разследването по делото, което наложило определяне на друг водещ разследването следовател.

След командироването на прокурор Цонка Кичева в друга прокуратура, на 01.11.2016 г. за наблюдаващо досъдебното производство прокурор бил определен Здравко Луканов.

С постановление от 17.11.2016 г., деловодно изведено според УИС на ПРБ на 03.01.2017 г., прокурор Здравко Луканов спрял досъдебното производство на основание чл. 244, ал. 1, т. 2 от НПК. Междувременно, по повод поредни писма от Р. Стоянова и майка ѝ, постъпили в РП-Плевен и ОП-Плевен в периода 04.01.2017 г. – 13.02.2017 г., с писмо от 17.02.2017 г. наблюдаващият прокурор ги уведомил, че е спрял делото, за да се запознае подробно с него и да „формира законосъобразна, правилна и адекватна позиция по случая“, след което да го възобнови, да даде указания, да бъдат извършени необходимите действия и то да приключи. Писмо с идентично съдържание от същата дата прокурор Луканов изпратил и на ВКП. С постановление от 12.04.2017 г., деловодно изведено според УИС на ПРБ на 03.05.2017 г., прокурор Здравко Луканов възобновил досъдебното

производство „поради необходимостта от извършване на процесуално-следствени действия за събиране на доказателства“.

От образуването на досъдебното производство пострадалата и/или дъщеря ѝ Р. Стоянова са изпращали многобройни писма, искания и молби до ПРП или до горестоящите ѝ прокуратури, на които както съответният наблюдаващ прокурор, така и висшестоящите му прокурори са отговаряли своевременно.

С оглед на горното, на първо място следва да се припомнят правомощията на ИВСС, регламентирани в чл. 54, ал. 1, т. 2 от ЗСВ. Съгласно този текст Инспекторатът проверява организацията по образуването и движението на съдебните, прокурорските и следствените дела, както и приключването на делата в установените срокове. Именно в съответствие с цитираната разпоредба, в оспореното становище инспектор Кабзималска е проследила движението на ДП № 2924/2013 г., пр. пр. № 3624/2013 г. по описа на ПРП и е установила, че не са налице факти и обстоятелства, които да налагат прилагане на правомощията на Инспектората, подробно уредени в чл. 54 и сл. от ЗСВ - извод, с който се е съгласила и подателката на възражението.

Поради изложеното, главният инспектор на ИВСС също намира, че не са налице основания за назначаване на проверка по смисъла на чл. 56-58 от ЗСВ.

Същевременно, следва да се подчертае, че досъдебното производство по пр. пр. № 3624/2013 г. по описа на ПРП продължава над 3 години, което налага и преценка досежно разумността на този срок, съобразно обстоятелствата по случая и въз основа на установените в практиката на ЕСПЧ (напр. в Решения по делата Пелисие и Саси срещу Франция, Портингтон срещу Гърция и други) критерии, в частност сложността на делото, поведението на жалбоподателя и поведението на компетентните власти.

Във връзка с първия критерий – фактическа и правна сложност на случая - производството, предвид образуването му спрямо неизвестен извършител за престъпление по чл. 212, ал. 1 от НК, което е тежко по смисъла на чл. 93, т. 7 от НК, разпитите на редица свидетели, проведените очни ставки, изготвените техническа, почеркова и съдебно-медицински експертизи, разкриването на банкова тайна и необходимостта от събиране и проверка на многобройни писмени доказателства (справки от мобилен оператор и документи от Агенцията по вписванията), се отличава с известна фактическа и правна сложност съгласно възприетите признаци в ТР № 35 от 6.XI.1990 г. по н. д. № 26/90 г., ОСНК. Така приетата сложност на казуса обаче сама по себе си не може да обясни продължителността на досъдебното производство до настоящия момент.

По отношение на втория критерий – поведението на жалбоподателя може да се приеме, че Р. Стоянова с депозирането на многобройни писма, молби и жалби, отправяни до различни органи (РП-Плевен, ОП-Плевен, Апелативна прокуратура-Велико Търново, Върховна касационна

прокуратура, Омбудсмана на Република България и Висшия съдебен съвет), които са препращани до РП-Плевен и които са довели до над 20 искания за справки от страна на горестоящите прокуратури относно хода на досъдебното производство, също е допринесла за увеличаване на продължителността му. Вследствие на многократното изискване на материалите за предоставяне на отговори и за осъществяване на служебен контрол върху досъдебното производство от страна на ОП-Плевен, АП-ВТ и ВКП, разследващите са били лишени от възможността да провеждат процесуално-следствени действия.

С оглед на третия критерий - поведението на органите на досъдебното производство: следва да се отбележи, че по движението на провереното досъдебно производство действително са допуснати закъснения по следните причини:

1. Първата от тях е свързана с двукратната отмяна от Плевенския районен съд на постановленията за прекратяване на досъдебното производство поради неизяснена фактическа обстановка и вследствие на неправилна интерпретация на събраните доказателства. Връщането на делото на ГРП, а впоследствие и на ОСлО при ОП-Плевен и месеците, необходими на водещия разследването следовател за изпълнение на дадените указания са допринесли за увеличаване на общата на продължителност на производството. До подобен извод е достигал в трайната си практика и Европейският съд за защита правата на човека (ЕСПЧ) – напр. в Решение от 7.12.2006 г. по делото Христова срещу България, § 151.

2. Втората причина е продиктувана от отвода на водещия разследването следовател и от смяната на трима наблюдаващи прокурори. Обстоятелството, че всеки от тях е трябвало да се запознава със събраните доказателства и да дава указания за необходимите действия по разследването, с оглед на собственото си вътрешно убеждение, също е довело до удължаване на продължителността на разследването. И в това отношение - че отводите на компетентните органи винаги водят до забава на производствата, съдът в Страсбург е последователен в практиката си (В този смисъл са напр. Решение от 28.04.2005 г. по делото Колев срещу България, § 97 и Решение от 1.12.2005 г. по делото Попов срещу България, § 84).

3. Третата причина е обусловена от спирането на досъдебното производство. Независимо че в постановлението като причина за това действие е посочено неразкриването на извършителя на престъплението, в писмото от 17.02.2017 г. до подателката на възражението и майка й, и до ВКП, наблюдаващият прокурор Здравко Луканов е изложил друго, нерегламентирано в НПК основание – да си осигури достатъчно време за запознаване с материалите по делото. Наред с това, липсват и данни през времето, през което досъдебното производство е било спряно, компетентните органи да са проявили нужното усърдие за преодоляване на пречките, довели до преустановяването на висящността на производството, в които случаи ЕСПЧ също е категоричен, че е налице забава на производството (напр. Решение от 11.12.2003 г. по делото на Янков срещу България § 46). Не на

последно място, не може да бъде пренебрегнат и факта, че в постановлението за възобновяване на досъдебното производство не са посочени и процесуално-следствените действия, които следва да бъдат извършени.

Предвид горното, може да се приеме, че още на този етап от развитието на производството са налице известни закъснения по движението му, макар и не само предизвикани от органите на досъдебното производство (с известна забава се е произнесъл и състава на ПРС, разгледал ЧНД № 206/2016 г. по описа на същия съд), които са основание за претендиране на обезщетение по реда на глава трета „а“ от ЗСВ от страна на пострадалите след приключване на делото. Поради това и с оглед недопускането в бъдеще на действия и бездействия, водещи до забава на производството от страна на ПРП, главният инспектор на ИВСС е сигнализирал административния ръководител на РП-Плевен за предприемане на съответни мерки съобразно правомощията му.

По отношение на другият, повдигнат във възражението въпрос досежно прилагането на чл. 288 от НК към наблюдаващите прокурори и други лица, следва да се уточни, че същият не е от компетентността на ИВСС. Преценката за липсата или наличието на противоправно, общественоопасно, виновно извършено деяние, каквото е престъплението по чл. 288 от НК, чийто състав се визира във възражението, съответно за наличието на достатъчно данни и законен повод за образуване на досъдебно производство е функция само и единствено на Прокуратурата на Република България.

Що се отнася до твърденията на Р. Стоянова, че със спирането на досъдебното производство се цели изтичане на давността за търсене на наказателна отговорност „или поне – давностният срок от 5 години за т.нар. добросъвестно владение на откраднатите през 2013 г. земи“ на майка ѝ, е необходимо да се отбележи, че същите са неоснователни. Основание за подобно становище дава разпоредбата на чл. 80, ал. 1, т. 3 от НК, според която наказателното преследване се изключва по давност, когато то не е възбудено в продължение на десет години за деяния, наказуеми с лишаване от свобода повече от три години. В разглеждания случай за престъплението по чл. 212, ал. 1 от НК се предвижда наказание лишаване от свобода от две до осем години, поради което няма причини да се счита, че давността за наказателно преследване на извършителя/ите на престъплението, за което е образувано досъдебното производство ще изтече. Подобна опасност не стои и по отношение на твърденията за добросъвестно владение, тъй като съгласно чл. 70, ал. 1 от Закона за собствеността „владелецът е добросъвестен, когато владее вещта на правно основание, годно да го направи собственик, без да знае, че праводателят му не е собственик или че предписаната от закона форма е била опорочена. Достатъчно е добросъвестността да е съществувала при възникване на правното основание.“.

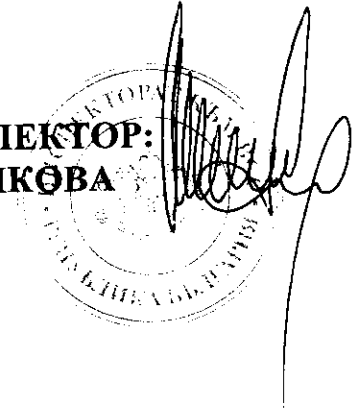
На последно място, за пълнота на изложението, следва да се поясни, че с оглед обстоятелството, че досъдебното производство е възобновено със съответно постановление на наблюдаващия прокурор, не се налага произнасяне на главния инспектор по молбата от Ренета Стоянова от

13.04.2017 г. за възобновяване на досъдебното производство по пр. пр. № 3624/2013 г. по описа на ПРП, подадена по електронните пощи на ПРП, редица други органи и институции, вкл. и до ИВСС.

Изложеното изразява окончателната позиция на главния инспектор на ИВСС по образуването и движението на горепосочената прокурорска преписка, като на Ренета Стоянова се указва, че при последващи молби, жалби и заявления, свързани със същата преписка и с идентично съдържание, ИВСС няма да се произнася.

Настоящото становище да се изпрати на Ренета Тодорова Стоянова на адрес: гр. Варна, ул. „Г. Бакалов“ № 17, вх. 7, ет. 1, ап. 80 и на електронен адрес: rennie@softisbg.com.

**ГЛАВЕН ИНСПЕКТОР:
ТЕОДОРА ТОЧКОВА**

тт